

**Державна податкова
служба України**

Головне управління ДПС у
Дніпропетровській області

ОДНОРАЗОВЕ (СПЕЦІАЛЬНЕ) ДОБРОВІЛЬНЕ ДЕКЛАРУВАННЯ

Серпень 2021 року

Ключові елементи одноразового (спеціального) добровільного декларування активів фізичних осіб

Закон України від 15.06.2021 № 1539 – IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження одноразового (спеціального) добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» вніс низку змін як до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), так і до інших законів України.

Особливості застосування одноразового (спеціального) добровільного декларування активів фізичних осіб законодавець виклав у новому підрозділі 9-4 «Особливості застосування одноразового (спеціального) добровільного декларування активів фізичних осіб» розділу XX «Прикінцеві положення» Кодексу.

Що таке одноразове (спеціальне) добровільне декларування

Одноразове (спеціальне) добровільне декларування – це особливий порядок добровільного декларування фізичною особою належних їй активів, розміщених на території України та/або за її межами, якщо такі активи фізичної особи були одержані (набуті) такою фізичною особою за рахунок доходів, що підлягали в момент їх нарахування (отримання) оподаткуванню в Україні, та з яких не були сплачені або сплачені не в повному обсязі податки і збори відповідно до вимог законодавства з питань оподаткування та/або міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та/або які не були задекларовані в порушення податкового та валютного законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом будь-якого з податкових періодів, що мали місце до 01 січня 2021 року.

У разі несплати або сплати в неповному обсязі суми збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування, зазначеної в одноразовій (спеціальній) добровільній декларації, у встановлений підрозділом 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу строк одноразова (спеціальна) добровільна декларація вважається неподаною та на декларанта не поширюються передбачені підрозділом 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу державні гарантії та звільнення від відповідальності.

декларації відповідно до законів, що визначають чи визначали правові та організаційні засади у сфері запобігання корупції (крім тих, які претендували або претендують на зайняття посад, перебування на яких вимагає чи вимагало від особи подання відповідної декларації, та не були призначені або обрані на відповідні посади).

Декларантами не можуть бути особи, стосовно яких з боку України застосовані спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції».

Об'єкти одноразового (спеціального) добровільного декларування

Об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування (далі – об'єкти декларування) можуть бути визначені підпунктами 14.1.280 і 14.1.281 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України активи фізичної особи, що належать декларанту на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходяться (зареєстровані, перебувають в обігу, є на обліку тощо) на території України та/або за її межами станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації, у тому числі, але не виключно:

а) валютні цінності (банківські метали, крім тих, що не розміщені на рахунках, національна валюта (гривня) та іноземна валюта, крім коштів у готівковій формі, та права грошової вимоги (у тому числі депозит (вклад), кошти, позичені третім особам за договором позики), оформлені у письмовій формі з юридичною особою або нотаріально посвідчені у разі виникнення права вимоги декларанта до іншої фізичної особи;

б) нерухоме майно (земельні ділянки, об'єкти житлової і нежитлової нерухомості).

«Про санкції» та починаючи з 01 січня 2005 року декларант не подавав або не мав права подавати декларації відповідно до законів, що визначають чи визначали правові та організаційні засади у сфері запобігання корупції (крім тих, які претендували або претендують на зайняття посад, перебування на яких вимагає чи вимагало від особи подання відповідної декларації, та не були призначені або обрані на відповідні посади).

Інформація, що міститься в одноразовій (спеціальній) добровільній декларації, є податковою інформацією.

Одноразова (спеціальна) добровільна декларація подається в електронній формі засобами електронного зв'язку через електронний кабінет з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Декларант при заповненні одноразової (спеціальної) добровільної декларації повинен зазначати обов'язкові реквізити, визначені пунктом 48.3 статті 48 розділу II Кодексу, наявні у формі одноразової (спеціальної) добровільної декларації.

У разі подання платником податків до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, одноразової (спеціальної) добровільної декларації, заповненої з порушенням вимог пунктів 48.3 статті 48 розділу II Кодексу та цього Порядку, одноразова (спеціальна) добровільна декларація вважається неподаною та на декларанта не поширюються передбачені підрозділом 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу державні гарантії та звільнення від відповідальності.

У період проведення одноразового (спеціального) добровільного декларування відповідно до підрозділу 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу декларант має право уточнити інформацію, зазначену у попередньо поданій одноразовій (спеціальній) добровільній декларації, виключно шляхом подання нової одноразової (спеціальної) добровільної декларації у порядку, визначеному підрозділом 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. При цьому попередньо подана одноразова (спеціальна)

добровільна декларація, інформація з якої уточнюється, вважається анульованою. Після завершення періоду проведення одноразового (спеціального) добровільного декларування платник податків має право подати уточнюючий розрахунок до раніше поданої одноразової (спеціальної) добровільної декларації виключно у випадках, передбачених підрозділом 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

У разі збільшення бази для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування у новій одноразовій (спеціальній) добровільній декларації здійснюється доплата різниці між визначеною у новій одноразовій (спеціальній) добровільній декларації сумою збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування і сумою збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування, сплаченою відповідно до попередньо поданої одноразової (спеціальної) добровільної декларації.

Якщо сума збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування, визначена в уточнюючій декларації, є меншою за суму збору, сплачену на підставі попередньо поданої одноразової (спеціальної) добровільної декларації, повернення надміру сплаченої суми збору здійснюється у порядку, визначеному статтею 43 розділу II Кодексу.

Декларант може додати до одноразової (спеціальної) добровільної декларації відповідні документи або належним чином засвідчені їх копії, що підтверджують вартість об'єктів декларування, які знаходяться (зареєстровані) на території України.

Декларант зобов'язаний документально підтвердити вартість об'єктів декларування шляхом додання до одноразової (спеціальної) добровільної декларації засвідчених належним чином копій документів, що підтверджують вартість об'єктів декларування, у разі якщо такі об'єкти знаходяться (зареєстровані) за межами України та/або у разі декларування валютних цінностей, розміщених на рахунках у банках в Україні, та прав грошової вимоги, визначених підпунктом «а» пункту 4 підрозділу 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Термін проведення одноразового (спеціального) добровільного декларування

Одноразове (спеціальне) добровільне декларування проводиться з 01 вересня 2021 року до 01 вересня 2022 року (далі – період одноразового (спеціального) добровільного декларування) та передбачає сплату збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування.

Суб'єкти одноразового (спеціального) добровільного декларування

Скористатися одноразовим (спеціальним) добровільним декларуванням можуть фізичні особи – резиденти, у тому числі самозайняті особи, а також фізичні особи, які не є резидентами України, але які були резидентами на момент отримання (набуття) об'єктів декларування чи на момент нарахування (отримання) доходів, за рахунок яких були отримані (набуті) об'єкти декларування, і які відповідно до Кодексу є чи були платниками податків (далі – декларант).

Особи, які не можуть скористатися одноразовим (спеціальним) добровільним декларуванням

Декларантами не можуть бути особи, які станом на дату початку періоду одноразового (спеціального) добровільного декларування є малолітніми/неповнолітніми або недієздатними особами і при цьому перебувають на повному утриманні інших осіб (у тому числі батьків) та/або держави, або є особами, дієздатність яких обмежена і над такими особами встановлена опіка/піклування.

Декларантами також не можуть бути особи, які за будь-який рік, починаючи з 1 січня 2005 року, подавали або мають подавати

Ставки збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування

Сума збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування щодо задекларованих об'єктів визначається шляхом застосування до бази для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування таких ставок:

а) 5 відсотків:

щодо валютних цінностей, розміщених на рахунках у банках в Україні з дотриманням вимог законодавства щодо розміщення коштів в національній та іноземній валютах у готівковій формі та/або банківських металах на поточних рахунках із спеціальним режимом використання в банках України, та щодо права грошової вимоги до резидентів України, визначених пунктом "а" розділу "Об'єкти одноразового (спеціального) добровільного декларування";

щодо об'єктів декларування, визначених пунктами "б"- "е" розділу "Об'єкти одноразового (спеціального) добровільного декларування", що знаходяться (зареєстровані) в Україні, крім тих, які оподатковуються за ставкою, визначеною пунктом в) цього розділу.

У цілях одноразового (спеціального) добровільного декларування для застосування 5 відсотків ставки збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації кошти декларанта в національній та іноземній валютах, банківських металах мають бути розміщені на рахунках у банках України.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 6 відсотків із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно;

б) 9 відсотків:

щодо валютних цінностей, розміщених на рахунках в іноземних банках або які зберігаються в іноземних фінансових установах, та щодо права грошової вимоги до нерезидентів України, визначених пунктом "а" розділу "Об'єкти одноразового (спеціального) добровільного декларування";

щодо об'єктів декларування, визначених пунктами "б"- "е" розділу "Об'єкти одноразового (спеціального) добровільного декларування", що знаходяться (зареєстровані) за кордоном, крім тих, які оподатковуються за ставкою, визначеною пунктом б) цього розділу.

У цілях одноразового (спеціального) добровільного декларування для застосування 9 відсотків ставки збору кошти декларанта в іноземній валюті на дату подання такої декларації мають бути розміщені на рахунках у банках та/або інших фінансових установах за кордоном.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 11,5 відсотка із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно.

!!! Тимчасово з 1 вересня 2021 року по 1 березня 2022 року ставка збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування, визначена пунктом б) цього розділу, застосовується у розмірі 7 відсотків.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 9,5 відсотка із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно;

в) 2,5 відсотка щодо номінальної вартості державних облігацій України з терміном обігу більше ніж 365 днів без права дострокового погашення, придбаних декларантом у період з 1 вересня 2021 року до 31 серпня 2022 року до подання одноразової (спеціальної)

добровільної декларації.

Як альтернативу платник податків може обрати ставку 3 відсотки із сплатою податкового зобов'язання трьома рівними частинами щорічно.

Порядок подання та відображення інформації в одноразовій (спеціальній) добровільній декларації

1. Одноразова (спеціальна) добровільна декларація подається безпосередньо декларантом до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в електронній формі з урахуванням вимог, встановлених розділом II Кодексу, та особливостей, встановлених підрозділом 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

2. В одноразовій (спеціальній) добровільній декларації відображається така інформація (дані):

відомості про декларанта, достатні для його ідентифікації (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

відомості про об'єкти декларування, визначені підпунктом «а» пункту 4 підрозділу 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, в обсязі, достатньому для ідентифікації кожного з них.

В одноразовій (спеціальній) добровільній декларації не зазначається інформація про джерела одержання (набуття) декларантом об'єктів декларування.

У кінці одноразової (спеціальної) добровільної декларації проставляється відмітка, якою декларант підтверджує, що відносно нього не застосовувалися з боку України спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України

Для цілей цього підрозділу до нерухомого майна належать також об'єкти незавершеного будівництва, які:

не прийняті в експлуатацію або право власності на які не зареєстроване в установленому законом порядку, але майнові права на такі об'єкти належать декларанту на праві власності;

не прийняті в експлуатацію та розташовані на земельних ділянках, що належать декларанту на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або на праві довгострокової оренди або на праві суперфіцію;

в) рухоме майно, у тому числі:

транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми;

інше цінне рухоме майно (предмети мистецтва та антикваріату, дорогоцінні метали, дорогоцінне каміння, ювелірні вироби тощо);

г) частки (паї) у майні юридичних осіб або в утвореннях без статусу юридичної особи, інші корпоративні права, майнові права на об'єкти інтелектуальної власності;

г) цінні папери та/або фінансові інструменти, визначені законом;

д) права на отримання дивідендів, процентів чи іншої аналогічної майнової вигоди, не пов'язані із правом власності на цінні папери, частки (паї) у майні юридичних осіб та/або в утвореннях без статусу юридичної особи;

е) інші активи фізичної особи, у тому числі майно, банківські метали, що не розміщені на рахунках, пам'ятні банкноти та монети, майнові права, що належать декларанту або з яких декларант отримує чи має право отримувати доходи на підставі договору про управління майном чи іншого аналогічного правочину та не сплачує власнику такого майна частину належного власнику доходу.